

FINANCIEEL VERSLAG

2021

Stichting Learn for Life

1 Algemeen

Learn for Life is een netwerkorganisatie voor organisaties die actief willen zijn in het brede veld van non-formele educatie. Learn for Life wil een leven lang leren bevorderen en geeft daarbij speciale aandacht aan groepen voor wie leren niet vanzelfsprekend is. Europees beleid rond leven lang leren en disseminatie van goede praktijken zijn daarbij belangrijke uitgangspunten.

Onderneming

De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 01083458.

Learn for Life is een netwerkorganisatie voor organisaties die actief willen zijn in het brede veld van non-formele educatie. Learn for Life wil een leven lang leren bevorderen en geeft daarbij speciale aandacht aan groepen voor wie leren niet vanzelfsprekend is. Europees beleid rond leven lang leren en disseminatie van goede praktijken zijn daarbij belangrijke uitgangspunten.

Structuur van de stichting

Het doel van de stichting is als volgt omschreven in de statuten:

- Te bevorderen dat activiteiten in Nederland gericht op het leren van volwassenen, geplaatst worden in een internationaal kader van beleid en ontwikkeling op het gebied van de volwasseneneducatie, met name de theorie en praktijk van het non-formele en levenslang leren. De stichting laat zich daarbij inspireren door de tradities van het volkshogeschoolwerk in Nederland en Europa, waarbij educatie mede gezien wordt als instrument voor emancipatie, democratisering en participatief burgerschap, en de deelnemers gestimuleerd worden actief bij te dragen aan de verdere ontwikkeling van een samenleving die gekenmerkt wordt door openheid, tolerantie op gelijkwaardigheid gebaseerde communicatie.
- Te fungeren als een, mede op belangenbehartiging en beleidsbeïnvloeding gericht, platform of netwerkorganisatie voor overheden, instellingen en personen met belangstelling voor internationale beleidsontwikkelingen en ervaringen op het terrein van volwasseneneducatie.
- Op te treden als intermediaire organisatie of partnerorganisatie, hetzij in de vorm van een loketorganisatie of agentschap, project- of programmaorganisatie, als penvoeder, hetzij in een andere rol of vorm voor in Nederland of het buitenland of internationaal werkzame instanties, instellingen of samenwerkingsverbanden daarvan.

2 Bestuursverslag

Voorwoord

Ook in 2021 had de COVID-19 crisis deels zijn weerslag op de activiteiten van Learn for Life. Door de maatregelen rond het coronavirus was het niet mogelijk om activiteiten te ontplooiën die dicht bij de kern van Learn for Life liggen: het bijeenbrengen van professionals in het veld van volwasseneneducatie. Als gevolg hiervan heeft het Festival van het Leren dit jaar (net zoals in 2020) wederom geen doorgang gevonden. Ook was het niet mogelijk om in de Erasmus+-projecten, waarin Learn for Life participeert, werkbezoeken te organiseren. Wel heeft Learn for Life diverse online sessies georganiseerd in de context van het Erasmus+-project Learning Cities. Ook hebben er in 2021 verschillende online meetings en bijeenkomsten plaatsgevonden in het kader van het Erasmus+-project Green Initiatives in Rural Areas.

Het coronavirus heeft niet alleen zijn weerslag gehad op onze activiteiten maar ook op de volwasseneneducatie. Onderwijs werd wederom op veel plekken stil gelegd en deelname aan leren was daarmee niet een vanzelfsprekendheid (en zeker voor kwetsbare doelgroepen). Wel werden educatieve instellingen gedwongen om verder na te denken over hoe hun aanbod online aan te bieden met wisselende ervaringen. Een grote groep mensen ontbreekt het nog steeds aan voldoende digitale vaardigheden om in deze ontwikkeling mee te gaan, wat een blijvend punt van zorg is.

In 2021 heeft Learn for Life verder nagedacht over haar positionering en communicatiebeleid. Zo zijn er eerste stappen gezet voor het vernieuwen van de website en logo van Learn for Life, die in 2022 online gaan.

De vooruitzichten voor 2022 zijn goed. Door het afschalen van de Coronamaatregelen is het weer mogelijk fysiek bijeen te komen, zowel nationaal als internationaal. We kijken er dan ook naar uit in 2022 mooie activiteiten te organiseren die de community van Learn for Life blijvend versterken.

Het bestuur van Learn for Life

2.1 Projecten

Lopende projecten

Erasmus+-mobiliteitsproject: Learning Cities

Learn for Life heeft in 2020 succesvol een Erasmus+-aanvraag ingediend voor een mobiliteitsproject over Learning Cities. Learn for Life wil het concept van learning cities nader onderzoeken op zijn vermogen om lokale samenwerking te bevorderen en leven lang ontwikkelen tot een prioriteit in het gemeentelijk beleid te maken. Binnen dit project worden verschillende informatiebijeenkomsten georganiseerd in Nederland, wordt een kerngroep geformeerd, worden studiebezoeken afgelegd naar Learning Cities in andere Europese landen, een Learning Cities-community opgezet en de projectuitkomsten verder verspreid. Het is de bedoeling dat tot 1 oktober 2022 een viertal Europese Learning Cities worden bezocht om te kijken hoe men daar een en ander gestalte probeert te geven.

Als gevolg van de maatregelen rond het coronavirus zijn er in 2021 geen Learning Cities in andere landen bezocht. Wel heeft er begin 2021 een eerste online informatiebijeenkomst plaatsgevonden, wat de start is van de community Learning Cities. Er is vervolgens een kerngroep samengesteld van 15 mensen uit verschillende organisaties, die zich bezighouden met de voorbereiding van werkbezoeken. Deze kerngroep is een aantal keren bijeengekomen in 2021. Op 9 juni 2021 is een workshop georganiseerd over 'Hoe word je een Learning City?', waarin verschillende aanvieligroutes zijn besproken om een Learning City te starten. Marieke Brugman (UNESCO Commissie) heeft een toelichting gegeven op de officiële UNESCO aanmeldprocedure. Aan de workshop hebben zeven mensen deelgenomen.

Learn for Life (in samenwerking met Jumbo Klercq) heeft tevens een presentatie gehouden over Learning Cities tijdens de netwerkdag van leerwerkloketten die plaatsvond op 30 september 2021. Eind 2021 zijn er verder voorbereidingen getroffen voor twee studiereizen die in 2022 zullen plaatsvinden naar Viladecans (9-13 mei 2022) en Pecs (20-24 september 2022). Ook is Learn for Life voornemens om een seminar te houden over Learning Cities in het najaar van 2022.

Erasmus Strategisch Partnerschapsproject: Green Initiatives in Rural Areas (GIRA)

Learn for Life heeft, als partner van Europahaus Marienberg (Duitsland) in 2020 succesvol een Erasmus+-aanvraag ingediend voor een strategisch partnerschap. Het project betreft een uitwisseling tussen vrijwilligers uit verschillende landen (Duitsland, Zweden, Polen, Griekenland, Frankrijk en Nederland) die op het platteland bezig zijn met het leefbaar houden van hun woon- en leefomgeving. Door het project ontstaat een internationale uitwisseling waardoor vrijwilligers kunnen leren van de do's en dont's uit andere landen en goede voorbeelden kunnen toepassen op hun eigen lokale situatie. Waar een vorig project van Learn for Life (het READ-I- project) ging over leefbaarheid in het algemeen, is het GIRA-project toegespitst op de uitwisseling van groene voorbeelden en projecten. Wel gaat het weer om het betrekken van lokaal actieve vrijwilligers. Dit project zoekt aansluiting bij de Europese Green Deal en probeert vrijwilligers meer bewust te maken van hoe hun project bij kan dragen aan grotere doelstellingen.

Learn for Life zocht voor dit project samenwerking met Doarpswurk dat binnen de eigen organisatie een werkgroep heeft ingesteld voor dit project. Ook de provincie Friesland is geïnformeerd.

Vanwege Corona is het project later begonnen dan gepland en hebben er in 2020 nauwelijks activiteiten plaatsgevonden. Tot nu toe zijn er 2 online seminars en een bijeenkomst op Rhodos (oktober 2021) geweest.

De volgende bijeenkomst vindt plaats in Polen (mei 2022), gevolgd door een bijeenkomst in Zweden (juni 2022), Duitsland (september 2022) en Nederland (oktober 2022). Het totale project duurt 30 maanden en zal daarom doorlopen tot 2023 met verschillende activiteiten.

Nieuw verworven projecten

Vervolg op Erasmus+-mobiliteitsproject: The Learners Voice

Het thema van de Voice of the Learner krijgt in toenemende mate aandacht van Learn for Life. Denk hierbij onder meer aan de persoonlijke verhalen van Toppers, de zichtbaarheid van lerenden in het politieke spectrum, de inbreng van volwassen lerenden in hun eigen leerproces en de wijze waarop volwasseneneducatie georganiseerd wordt. In samenwerking met de Stichting ABC heeft Learn for Life in 2019 en 2020 succesvol een Erasmus KA1-project uitgevoerd rond het thema: the Learners Voice. Hierbinnen zijn diverse studiereizen uitgevoerd, zoals naar Ierland (in 2019). Door Corona was het niet mogelijk om studiereizen in 2020 uit te voeren. In 2021 zijn Learn for Life en Stichting ABC daarom in de gelegenheid gesteld om een verkorte KA1-aanvraag in te dienen voor de resterende studiereizen. Hiervoor is in 2021 succesvol een aanvraag ingediend.

Horizon 2020 project over bio-economy: Engage4BIO

Learn for Life is als partner van de European Association for the Education of Adults (EAEA) in 2021 meegegaan in de Horizon 2020-aanvraag voor het project Engage4BIO. Het doel van dit project is om de circulaire, duurzame bio-economie en duurzame regionale ontwikkeling te versterken. Hierin speelt de ontwikkeling van groene vaardigheden een belangrijk rol.

2.2 Overige activiteiten

Leergang Naar een lokale agenda leven lang ontwikkelen

Learn for Life ontwikkelt in samenwerking met de Kring Andragologie van de Universiteit van Amsterdam een leergang voor lokale beleidsmedewerkers die actief betrokken zijn bij beleidsontwikkeling en -uitvoering rond educatie, inburgering, jeugdzorg, (burger)participatie en/of het sociale domein in het algemeen. De leergang is een flexibel aanbod en wordt aangeboden in de vorm van een combinatie van online modules. Deelnemers kunnen inschrijven voor de twee (verplichte) basismodules plus één of meer keuzemodules. Indien gewenst kunnen zij hun keuze nog uitbreiden met één of twee verdiepingmodules. De module is in 2020 getest en in 2021 verder uitgerold. Er waren begin 2021 16 aanmeldingen, waaronder 8 lokale beleidsmedewerkers van verschillende gemeenten. De evaluatie leert ons dat de leergang in een behoefte voorziet. De reacties van de deelnemers zijn zeer positief. De inhoud van de leergang sluit aan bij de wens om meer lokaal beleid rond een leven lang leren te ontwikkelen. Wel vraagt de leergang een aanzienlijk tijdsinvestering van de deelnemers, waarvoor support van de gemeentelijke werkgever wenselijk is (zie: <https://epale.ec.europa.eu/nl/content/leergang-voor-lokale-beleidsmedewerkers-voorziet-ineen-behoefte>).

Kennisgroep Leven Lang Leren

Een andere activiteit van Learn for Life in samenwerking met de Kring Andragologie is de Kennisgroep Leven Lang Leren. De groep bestaat uit vier leden die online ongeveer elke zes weken bijeenkomen. We informeren elkaar over vakliteratuur op het gebied van volwasseneneducatie en bespreken er een selectie van. Daarnaast bespreken we inhoud en voortgang van de leergang en andere gezamenlijk te entameren activiteiten. We hebben gewerkt aan een analysekader om publicaties op het gebied van volwasseneneducatie te kunnen plaatsen.

Seminar ter nagedachtenis aan Rob Hajer

In februari 2021 overleed Ron Hajer die op diverse plekken in diverse functies op het terrein van beleid, onderzoek, onderwijs en praktijk (volkshogeschool Allardsoog, sociale academie Groningen, NCVO, Radboud Universiteit [voorheen KU Nijmegen]) belangrijk was voor het vormings- en ontwikkelingswerk, volkshogeschoolwerk, volwasseneneducatie in het algemeen en samenlevingsopbouw. Ook was hij mede-organisator van de Vlaams-Nederlandse bijscholing voor professionals in het vormingswerk in internaatsverband. Hij vervulde ook veel bestuurlijke functies. Zo was hij bestuurslid van een van de voorlopers van Learn for Life, de Stichting Volkshogeschoolwerk Nederland. Ter nagedachtenis aan Rob Hajer hebben bestuursleden van de Kring Andragologie en Learn for Life, samen met de oudste dochter van Rob Hajer, eerste stappen gezet voor een seminar dat niet alleen zal terugblikken maar ook op de toekomst gericht zal zijn. Op de canon Sociaal werk staat een biografie van Rob Hajer https://www.canonsociaalwerk.eu/eregalerij/biografisch_portaal_details.php?prominent_id=96

2.3 Internationale netwerken

European Association for Adult Education (EAEA)

Learn for Life nam deel aan de jaarvergadering op 22 juni 2021 van de EAEA en de aansluitende conferentie.

European Platform Adult Learning Europe (EPALE)

1 bestuurslid van Learn for Life was in 2021 ambassadeur van EPALE, een meertalige gemeenschap met open lidmaatschap voor leerkrachten, docenten, onderzoekers, academici, beleidsmakers en alle professionals, die actief zijn in de volwasseneneducatie in Europa.

2.4 Divers in 2021

In 2021 heeft Learn for Life verder nagedacht over haar positionering en communicatiebeleid. Zo zijn er eerste stappen gezet voor het vernieuwen van het logo en de website van Learn for Life. De website gaat in 2022 online (www.learn-for-life.nl). Hiervoor heeft Learn for Life het bureau Pixxels ingehuurd.

Gedurende het jaar was een aantal keren contact met het Ministerie van OCW, Directie MBO, en het landelijk team Leer Werk Loketten, dat interesse heeft in activiteiten rond het thema Learning Cities en activiteiten in het kader van Leven Lang Ontwikkelen.

2.5 Interne communicatie

Learn for Life heeft tot medio 2022 nog de website (www.lflplatform.net) en een Facebookpagina. Het Festival van het Leren heeft een eigen website (www.festivalvanhetleren.nl), Facebookpagina en Twitteraccount.

2.6 Vrijwilligers

Learn for Life is een vrijwilligersorganisatie. Vanwege Corona hebben in 2021 geen activiteiten plaatsgevonden waar vrijwilligers bij betrokken waren. Vrijwillige medewerkers hebben een vrijwilligerscontract met de stichting en zijn verzekerd.

2.7 Bestuur 2021

Op het einde van het verslagjaar bestond het bestuur uit:

- Bert-Jan Buiskool (vicevoorzitter)
- Margreeth Broens (secretaris)
- Ben Vaske (penningmeester)
- Marlies Elderenbosch (vice-penningmeester, bestuurslid tot 1 november 2021)
- Yvonne van der Heijden
- Matthieu Mes
- Jantsje van der Spoel
- Norbert Kuipers (bestuurslid tot december 2021).

De positie van voorzitter is vacant (sinds 1 juli 2020).

Het bestuur vergaderde 7 keer in 2021 (18 januari, 15 februari, 23 maart, 4 mei, 16 juni, 1 september en 4 oktober), waarvan 5 online vergaderingen en 2 vergaderingen op locatie. Daarnaast besteedden we in december speciale aandacht aan het GIRA-project waarover we ons als bestuur lieten informeren door de deelnemers namens Learn for Life.

2.8 Ondersteuning

Norbert Kuijpers zorgt voor de update van de website.

Fred Kooij verzorgde de financiële administratie.

Maria Linkogle ondersteunde het bestuur bij de verslaglegging.

3 Financieel verslag

3.1 Balans per 31 december 2021

	31 december 2021		31 december 2020	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vlottende activa				
<i>Vorraden</i>				
Etsen	0		607	
	-----		-----	
		0		607
<i>Vorderingen</i>				
Overige vorderingen	83		48	
	-----		-----	
		83		48
<i>Liquide middelen</i>		94.223		99.791
		-----		-----
Totaal activa		94.306		100.446
		=====		=====

	31 december 2021		31 december 2020	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Eigen Vermogen				
<i>Kapitaal</i>	76.337		83.515	
	-----		-----	
		76.337		83.515
<i>Kortlopende schulden</i>				
Onderhanden projecten	16.978		14.371	
Overlopende passiva	991		2.560	
	-----		-----	
		17.969		16.931
Totaal passiva				
		-----		-----
		94.306		100.446
		=====		=====

3.2 Staat van baten en lasten 2021

	2021	2020
	€	€
Subsidies en bijdragen	(130)	11.008
Projectkosten	2.537	5.718
	-----	-----
Bruto bedrijfsresultaat	(2.667)	5.290
Huisvestingskosten	1.181	1.388
Verkoopkosten	198	577
Kantoorkosten	1.528	1.457
Algemene kosten	1.370	2.167
	-----	-----
Som der kosten	4.277	5.589
	-----	-----
Bedrijfsresultaat	(6.944)	(299)
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	0	0
Rentelasten en soortgelijke kosten	(234)	(234)
	-----	-----
Som der financiële baten en lasten	(234)	(234)
	-----	-----
Resultaat	(7.178)	(533)
	=====	=====

3.3 Toelichting op de balans per 31 december 2021

ACTIVA

Vlottende activa

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
<i>Vorderingen</i>		
Overige vorderingen		
Nog te ontvangen subsidies	0	0
Overige vooruitbetaalde bedragen	83	48
	-----	-----
	83	48
	=====	=====
<i>Liquide middelen</i>		
Rabo 37.52.94.465	29.092	34.660
Rabo 1.096.174.952	65.131	65.131
	-----	-----
	94.223	99.791
	=====	=====

PASSIVA

Eigen Vermogen

Kapitaal

Stand per 1 januari	83.515	75.764
Kapitaalstortingen 2020	0	8.284
Resultaat boekjaar	(7.178)	(533)
	-----	-----
Stand per 31 december	76.337	83.515
	=====	=====

Kortlopende schulden

Onderhanden projecten		
GIRA	3.607	1.000
Learning Cities	13.371	13.371
	-----	-----
	16.978	14.371
	=====	=====

Overlopende passiva

Overige nog te betalen bedragen	991	2.560
	=====	=====

3.4 Toelichting op de staat van baten en lasten over 2021

	2021	2020
	€	€
Subsidies en bijdragen		
Festival van het Leren	0	0
GIRA	1.750	0
ABC Learners Voice	(1.880)	8.467
Learning Cities	0	2.541
	-----	-----
	(130)	11.008
	=====	=====
Projectkosten		
EI3L	0	12
Festival van het Leren	787	121
ABC Learners Voice	0	1.667
GIRA	1.750	(75)
Learning Cities	0	3.993
	-----	-----
	2.537	5.718
	=====	=====
Totaal projectresultaat	(2.667)	5.290
Huisvestingskosten		
Huur opslag- en vergaderruimte	1.181	1.388
	=====	=====
Verkoopkosten		
Reclame- en advertentiekosten	0	0
Reis- en verblijfkosten	0	393
Website	198	184
	-----	-----
	198	577
	=====	=====
Kantoorkosten		
Kantoorbenodigdheden	0	533
Portokosten	0	52
Telecommunicatie	0	50
Contributies en abonnementen	1.528	822
	-----	-----
	1.528	1.457
	=====	=====

	2021	2020
	€	€
Algemene kosten		
Accountantskosten	72	756
Div. algemene kosten	0	0
Zakelijke verzekeringen	507	517
Secretariaatskosten	0	259
Conferenties, studiedagen, seminars	0	0
Bestuurskosten	791	635
	-----	-----
	1.370	2.167
	=====	=====
 Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		
Ontvangen rente	0	0
	=====	=====
 Rentelasten en soortgelijke kosten		
Bankkosten en provisie	234	234
	=====	=====

3.5 Projecten

	2021	2020
	€	€
EISEL		
Subsidie	0	0
Uren	0	0
Reiskosten	0	(12)
Verblijfkosten	0	0
Activiteitenkosten	0	0
	-----	-----
	0	(12)
	=====	=====
Festival van het Leren		
Projectbijdragen	0	0
Uren	0	0
Reiskosten	0	(21)
Verblijfkosten	0	(16)
Activiteitenkosten	(607)	0
PR	0	0
Website	(180)	(84)
	-----	-----
	(787)	(121)
	=====	=====
ABC Learners Voice		
Subsidie	(1.880)	8.467
Uren	0	0
Reiskosten	0	(659)
Verblijfkosten	0	(1.008)
Activiteitenkosten	0	0
	-----	-----
	(1.880)	6.800
	=====	=====
GIRA		
Subsidie	1.750	0
Uren	0	0
Reiskosten	(1.750)	0
Verblijfkosten	0	75
Activiteitenkosten	0	0
	-----	-----
	0	75
	=====	=====

	2021	2020
	€	€
Learning Cities		
Subsidie	0	2.541
Uren	0	(3.993)
Reiskosten	0	0
Verblijfkosten	0	0
Activiteitenkosten	0	0
	-----	-----
	0	(1.452)
	=====	=====
Totaal Projectresultaat	(2.667)	5.290
	=====	=====

4 Bestuursverklaring

Het bestuur van Stichting Learn for Life te Utrecht verklaart hierbij dat het financieel verslag over het boekjaar 2021 zelf is opgesteld.

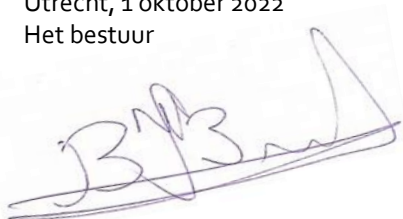
Het bestuur verklaart dat dit financieel verslag de vermogenspositie alsmede het saldo van de staat van baten en lasten juist weergeeft en dat alle bezittingen en verplichtingen in dit financieel verslag zijn opgenomen.

Aan de stichting zijn geen organisaties, waaronder steunstichtingen of vriendenstichtingen, verbonden waarop het bestuur beleidsbepalende invloed heeft.

Tevens verklaart het bestuur dat buiten de in dit financieel verslag aangegeven middelen de stichting geen andere middelen ter beschikking staan.

Tot op heden hebben zich geen gebeurtenissen na de balansdatum voorgedaan die van materiele invloed zouden zijn op dit financieel verslag.

Utrecht, 1 oktober 2022
Het bestuur

De heer B-J Buiskool
voorzitter

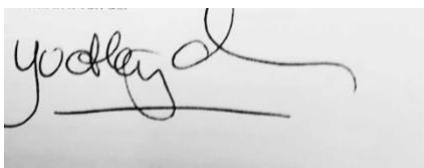
Mevrouw M.L. Broens
secretaris

De heer B.A.M. Vaske
penningmeester

De heer M.P. Mes

Mevrouw Y.M.A.H. van der Heijden

Stichting Learn for Life
Bemurde Weert OZ 12
3514 AN UTRECHT
www.learn-for-life.nl

info@lflplatform.net
facturen@lflplatform.net

